

Ostrá střelba dělostřelectva.

Bliží se doba ostré střelby dělostřelectva, nejdůležitějšího období pro dělostřelce, kdy každý pluk musí ukázat, jak dobře je vyvíčen a připraven na své vážné úkoly. Chci se zmínit o tom, jakým způsobem by tato střelba měla být prováděna, aby výsledek odpovídal také vynaložené práci a finančním obětím státu. Vedle vlastních zkušeností používám hlavně zkušeností plk. Machačíka s jeho laskavým svolením.

Vedle hlavních zásad způsobu provádění ostré střelby zmíním se také o některých materiálních a bezpečnostních otázkách, aby celá látka byla důkladně projednána a mohla býti podkladem k vypracování směrnic pro ostrou střelbu.

Ostré střelby se zúčastní všichni důstojníci, jak aktivní, tak záložní, absolventi školy pro důstojníky v záloze, rotmistři a déle sloužící poddůstojníci zbraní, nejsou-li jinak nutně zaměstnáni. Je to nezbytně nutné, poněvadž není mnoho příležitosti zúčastniti se ostré střelby, při které jediné je možno získati praktické zkušenosti ve střelbě. A jistě každý, komu na tom záleží, aby se v ní zdokonalil, využije co nejvíce této příležitosti.

Z důstojníků a rotmistřů služeb účastní se střelby ti, kteří k tomu jsou povinni služebními předpisy, jako zbrojní důstojník, šéflékař, personál zdravotnické služby a p.

Nezařadí důstojníci, absolventi školy pro důstojníky v záloze, rotmistři a déle sloužící poddůstojníci zbraní účastní se každé střelby činně tím, že musí být obeznámeni s danou úlohou a sledují střelbu. Důstojníci a absolventi si dělají poznámky během celé

střelby tak, jako kdyby stříleli sami, a musí být stále připraveni, aby mohli pokračovati v započaté úloze. Je dobré, když důstojník řídící střelbu nechá skutečně pokračovat někoho z neřaděných ve střelbě, aby donutil tímto způsobem jednotlivce, kteří by jinak o střelbu nejevili zájem, k neustálé pozornosti. Velitel pluku může se přesvědčit o zájmu a schopnostech svých důstojníků jednak tímto způsobem, jednak tím, že se během střelby i během rozpravy nezařaděných dotazuje. Tito nezařazení důstojníci a absolventi se umístí na vhodném místě na pozorovatelně tak, aby nerušili střílejšího. Musí být postaráno o to, aby byli obeznámeni s úlohou a aby jim byly oznamovány povely střílejšího. Pobytu na střelnici musí být plně využito k výcviku a důstojník, který si svou jednu úlohu odstřílel, nesmí se domnívat, že může již celou další dobu svého pobytu na střelnici odpočívat. Kdyby si důstojník odstřílel jednou ročně jen jednu úlohu, mnoho by nezískal. Může-li a musí-li velitel pluku sledovat střelbu celého pluku a velitel brigády střelbu celé své brigády, aby mohl potom provést kritiku střelby, je jistě tento požadavek pro ostatní důstojníky úplně samozřejmý.

Nezařazení rotmistři a déle sloužící jsou rovněž shromážděni na vhodném místě pozorovatelně a je jim přidělen jeden důstojník, který jim vysvětluje celý způsob provádění jednotlivých úloh a odůvodňuje každý povel střílejšího.

Cvičná střelba se provádí podle programu, připraveného předsedou velitelem pluku. Program má být vypracován tak, aby každý z účastníků střelby mohl provést nejméně jednu úlohu. Musí v něm být také jednoduché úlohy pro rotmistry a pro déle sloužící. Hlavní důraz je však nutno klást na střelbu s jednostranným pozorováním, která se bude v poli nejčastěji opakovat. Je to zcela jednoduchý způsob, ale musí se častěji provádět, aby se stal všem důstojníkům zcela zřejmým. U některé brigády tomu tak skutečně je, u jiné brigády je však tento způsob výjimečný, provádí se během celé střelby jednou jako ukázková střelba a je postrachem všech střílejších důstojníků. Důstojník, řídící střelbu, vyhledá si zavčas cíle pro jednotlivé úlohy a oznámí je střílejšímu vždy před počátkem střelby jeho předchůdce tak, aby měl střílejší čas připravit si během této doby své rozhodnutí a mohl ihned po ukončení rozpravy o předcházející střelbě započítati svou úlohu. Při volbě cílů je nutno vyhýbat se co možná umělým cílům a je třeba volit cíle přirozené. Pro bitevní střelbu nutno vypracovat vhodné náměty a vydat je časově takovým způsobem, aby to odpovídalo předpokládané situaci námětu. Při tom předpokládaný pohyb pěchoty, kterou dělostřelectvo má podporovat, řídí důstojník pěchoty a udává současně cíle pro dělostřelectvo.

Při každé střelecké úloze doporučuje se tento postup:

1. Důstojník, řídící střelbu, určí toho, kdo bude střílet.
2. Určí mu cíl způsobem, jak bude níže uvedeno. Druhy cílů je nutno určovat přesně, na příklad: otevřeně postupující pěchota na svahu, nekrytá nepřátelská baterie, pěchota v pochodovém proudu atd. Je to nutné pro rozhodnutí střílejšího.

3. Je-li třeba, určí řídící též druh účinné palby, jako zničit, neutralisovat. To však nečiní pravidelně, a to z toho důvodu, aby střilející měl příležitost sám se podle dané situace rozhodnout pro druh účinné palby.

4. Řídící udá dobu, kdy se má střelba zahájit, aby střilející věděl, kolik času mu zbývá na její přípravu.

5. Střilející uváží a připraví provedení dané úlohy. Je-li třeba, vypočte paralaxu, připraví povel pro baterii a vypočítá potřebné stupňování palebného vějíře. Poznamená si $2d_{50}$, a $2š_{50}$ neb U_d a U_s v dílcích i metrech. Rozhodne se pro způsob zastřelování a palby účinné. V tomto rozhodnutí musí být: druh palby účinné, druh zastřelování (podle způsobu pozorování a podle palby účinné), velikost skoků při zastřelování, a třeba-li i rámce (při účinné palbě na pásmo), způsob provedení účinné palby — skoky a počet ran kos, nebo rychlost palby a spotřeba střeliva, nutná k dosažení účinku. Potom nadiktuje počáteční povel poddůstojníkovi pro střelbu a oznámí své rozhodnutí důstojníku řídícímu střelbu.

Při svém rozhodování musí býti střilející ponechán úplně sám sobě a nesmí být nikým rušen. Při oznámení rozhodnutí vytkne a opraví důstojník řídící střelbu chyby, které by mohly zavinit nebezpečí a způsobit třebas neštěstí.

6. Po oznámení svého rozhodnutí zahájí střilející na rozkaz řídícího důstojníka střelbu. Při tom pozoruje každou ránu a ihned hlasitě udává výsledek svého pozorování předepsaným způsobem, na př.: „Vpravo 15, krátká, rozprask 8.“ Tímto způsobem je nutno hlásit pozorování vždy, když se střílí jedním dělem, anebo při pomalé nárazové nebo časované střelbě řadami. Při rychlé časované střelbě řadami hlásí se jen výsledek celé řady.

Je nutno trvati na tomto způsobu hlášení pozorování, aby se předešly různé chyby v pozorování. Nesmí se opakovat případ, jehož jsem byl jednou svědkem: Střilející přiložil dalekohled k očím, jakmile došlo hlášení z baterie, že je vypáleno, a pozoroval upřeně okolí cíle. Dlouhým čekáním na výbuch rány byl jeho zrak unaven a on odložil dalekohled právě v okamžiku výbuchu. Přiložil rychle dalekohled k očím, než však zachytil cíl, obláček se buďto rozpítlil, nebo byl větrem odnesen stranou a střilející byl v pochybách, jak má ránu zhodnotit. Aby získal čas, začal studovat mapu a pak se jal znovu pozorovat dalekohledem cíl, když obláček již úplně zmizel. Při tom pilně naslouchal, nemohl-li by udati své pozorování podle poznámek nezařaděných důstojníků, a konečně po dlouhé době oznámil „své“ pozorování. Takové pozorování nemá ovšem na-prosto žádné ceny a podle toho dopadá celá střelba. Na dělostřelce to pak působí přímo odpuzujícím dojmem. Z toho je také vidět, že je nutno, aby střilející znal dobu letu.

7. Zastřelení zrychlené nutno provést vždy až do konce. Úplné zastřelení celou baterií jen tehdy, náleží-li to do programu střelby. Palba účinná se provede jen ve výjimečných případech. Střilející musí však vždy oznámit svůj postup pro další zastřelování a pro palbu účinnou.

8. Po skončení své úlohy velí střilející do baterie: „Palbu stav“ (podle okolností „Nabitá vypálit“) — „Pohov“ a oznámí řídícímu svůj další postup, jak uvedeno v odst. 7. Poté provede důstojník řídící střelbu kritiku úlohy. Kritika má být krátká, věcná, poučná a musí být provedena taktně. Když střilející nedovede vyřešit danou úlohu a jeho střelba se stává pouhým plýtváním střelivem, které nemá pro výcvik žádného významu, přeruší řídící důstojník střelbu a provede kritiku.

9. Poddůstojník pro střelbu vede záznam o střelbě a zaznamenává také všechna pozorování a všechny povely střilejícího přesně tak, jak byly udány.

Jako poddůstojník pro střelbu musí být zařaden skutečně poddůstojník a ne absolvent školy pro důstojníky v záloze neb i důstojník, jak se často stává. Střilející musí pracovat samostatně a nespolehat na pomoc svého poddůstojníka pro střelbu; ten vede pro střilejícího jen potřebné záznamy. Mimo to je u baterie systemisován poddůstojník pro střelbu a při ostré střelbě je nejvhodnější doba řádně ho vycvičit.

Záznam o střelbě musí být věrným obrazem toho, co střilející velel do baterie, co pozoroval a jak postupoval při provádění svého úkolu.

Každý střilející, jakmile dostane úlohu, vyplní v záznamu před zahájením střelby vše, co do té doby lze vyplnit. Potom jej odevzdá poddůstojníkovi pro střelbu. Ten do něho pak zaznamenává všechny povely a pozorování střilejícího tak, jak jím byly během střelby udány. V těchto záznamech nesmí nikdo nic měnit ani škrtat. Po skončení úlohy odevzdá poddůstojník pro střelbu záznam střilejícímu, který ho, je-li třeba, ještě doplní, podpíše a odevzdá řídícímu důstojníkovi. Vyplněných záznamů bude pak použito jednak k pozdějšímu školení v aplikacích střelby, jednak k sestavení zprávy o výsledcích ostré střelby.

Je třeba, aby si také důstojník řídící střelbu ustanovil jednoho ze svých důstojníků jako zapisovatele, který pro kontrolu zapisuje všechny povely a pozorování střilejícího. Tyto záznamy a vlastní pozorování jsou pak řídícímu podkladem pro kritiku střelby.

Důstojník řídící střelbu učiní si o každém střilejícím poznámky, podle nichž lze posoudit:

- jak dotčený střilející ovládá teorii střelby,
- jak ovládá povšechnou a úplnou přípravu střelby,
- jakou má praxi ve střelbě,
- jak pozoruje,
- jak se rozhoduje a
- jak velí.

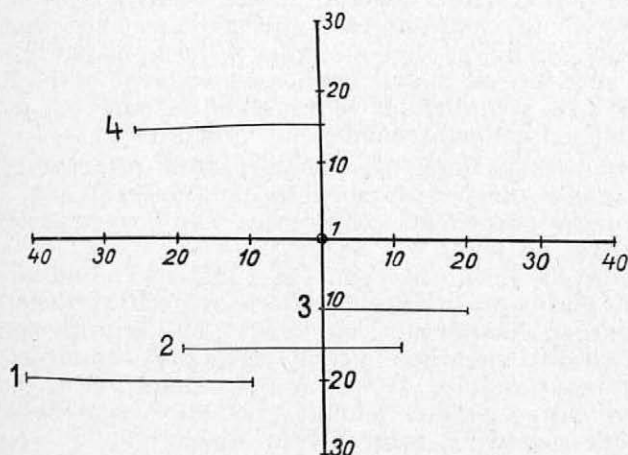
Z toho je pak možno učinit si správný závěr o způsobilosti střilejícího pro místo velitele baterie po stránce střelecké a možno toho použít jako nejdůležitější známky při vyplňování kvalifikačních listin.

To by byly asi nejdůležitější poznámky, týkající se účastníků ostré střelby. K tomu připojím nyní několik věcných poznámek.

Označování cílů střilejícímu provádí se stejným způsobem, jak je označuje velitel oddílu ve skutečnosti, t. j. buď podle mapy nebo řídicího plánu souřadnicemi nebo někdy přímo stranou dotčené baterie a délkou cíle nebo nejčastěji pomocí vztažných bodů. Při způsobu naposled uvedeném nutno postupovat takto:

1. udati úchylku pravého okraje cíle od vztažného bodu,
2. udati rozdíl polohového úhlu mezi patou cíle a vztažným bodem,
3. udati druh cíle a
4. udati šířku průčelí cíle.

Naznačený postup bude jasný z tohoto náčrtu:

Cíl 1: vztažný bod 1, vlevo 10, níže 20 křoví, za ním nezakopaná pěchota, průčelí 30.

Cíl 2: vztažný bod 1, vpravo 10, níže 15 ... průčelí 30.

Cíl 3: vztažný bod 1, vpravo 20, níže 10 ... průčelí 20.

Cíl 4: vztažný bod 1, výše 15 průčelí 25.

Dálka cíle se z cvičných důvodů zásadně neudává, aby střilející byl nucen sám si ji určit.

Při určování směru nového cíle od hlavního směru nebo od cíle, na který se právě střílelo, není dovoleno dopustit se větší chyby než 10 dílců. Taková chyba by se mohla snad vyskytnout jen opominutím náležitě péče a proto se důstojník řídicí střelbu přesvědčí z bezpečnostních důvodů již při udávání cílů o správném změření úchylky.

Aby se měření úchylek mohlo provádět rychle a správně, musí mít každý důstojník, absolvent školy pro důstojníky v záloze a rotmistr dobře změřena vhodná měřítka, hodící se k rychlému měření úchylek, jako na př. šířku prstů, uzavřené pěsti, šířku mezi klouby ukazováčku a středního prstu a p. Při každé ostré střelbě, jakmile důstojníci, absolventi a rotmistři přijdou na pozorovatelnu, volí v terénu, a to v prostoru, kde lze očekávat cíle, vhodné vztažné základy pro měření stranových a výškových úchylek. Pro měření

stranových úchylek doporučuje se volit předměty, jejichž průčeli měří 10, 25, 50 nebo 100 dílců. Takové předměty se vždy v terénu najdou, na př. ploty, křoví, rozstup mezi dvěma stromy a p. Pro měření výškových úchylek je výhodné zvolit si rovněž vhodné předměty s odměřenou výškou 1, 3, 6 a 10 dílců.

Když budeme takto připraveni na pozorování střelby, pozorujeme a měříme úchylky jednoduše a rychle tím způsobem, že srovnáme stranovou a výškovou úchylku se vhodným odměřeným prvkem vztahné základny a určíme tak bez dalšího dlouhého měření její velikost a podle ní pak příslušnou opravu. Cvikem lze dosáhnouto, že měříme tuto úchylku s chybou jednoho, nejvýš dvou dílců.

Když důstojník řídící střelbu udává střeljícímu cíl, musí jej střeljící stůj co stůj dobře postřehnout v celém jeho rozměru (šířku, okraje, hloubku). Kdyby byl střeljící v pochybnostech, vyžádá si na řídícím, aby mu cíl znovu určil, nebo ukázal optickým přístrojem. Kdyby pak střeljící provedl palbu na jiný cíl, je to hrubá chyba, svědčící o nedostatečném jeho výcviku.

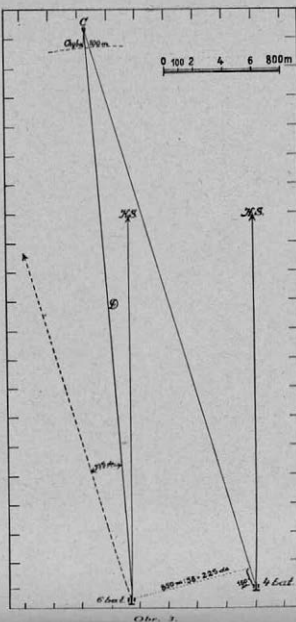
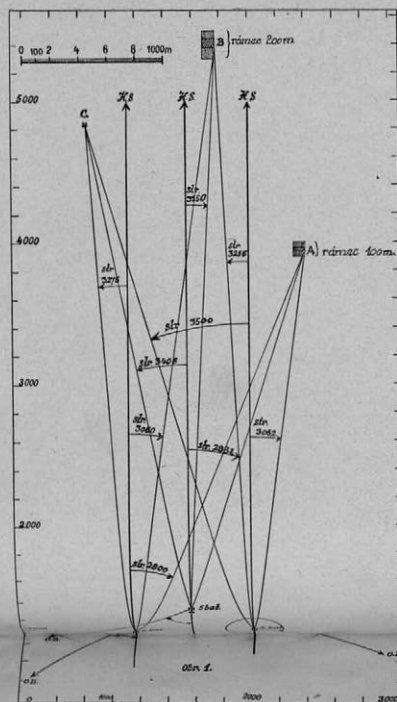
Zamíření baterie musí být při povšechné přípravě takové, aby první rány padly alespoň do zorného pole dalekohledu. Přes to se však doporučuje pozorovat vždy první rány, vystřelené v novém směru, pouhým zrakem.

Při zamíření je nutno volit si vzdálené odměrné body, zakreslit si do plánu přesně posici baterie a určit správně dálku cíle a polohový úhel. Každé zamíření, provedené jedním způsobem, je nutno kontrolovat nějakým jiným způsobem zamíření, abychom zmenšili chyby co nejvíce. Je nutno si uvědomit, že chybné zamíření by mohlo mít v zápětí neblahé následky nehledě k tomu, že působí značné potíže při zastřelování směru.

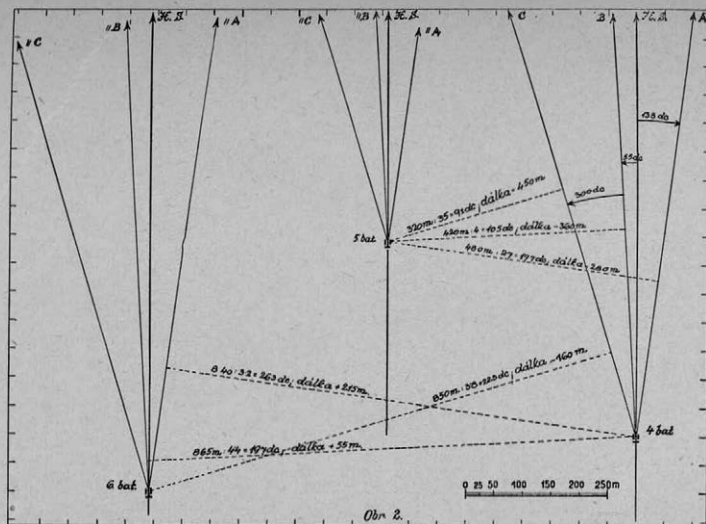
Při povšechné přípravě je nutno redukční poměr vždy vhodně zaokrouhlit, na př. $5/3$ — $6/3$ — 2 .

Při zastřelování směru a při manipulaci palebným vějířem u lehkého dělostřelectva je třeba, abychom s tímto zastřílením byli hotovi při druhé, nejvýše třetí řadě. Je na biele dni, že manipulovat s palebným vějířem je možno dobře se naučit jedině při střelbě čtyřmi děly. Vějíř utvořený dvěma děly vynucuje si v praxi jenom individuální opravy. Cvičí-li se při cvičné ostré střelbě zastřelování směru a manipulace s palebným vějířem, není dobré provádět při takových úlohách též zastřelování dálky nebo výšky rozprasků, nýbrž toliko první dvě věci. Proto důstojník řídící střelbu udá střeljícímu dálku cíle a při časované střelbě dálku a časování. Nepřipustí pak, aby střeljící během střelby měnil dálku nebo časování, nýbrž úzkostlivě dbá toho, aby se střeljící zabýval jen zastřelováním směru a manipulací vějířem. Tím se umožní dobrý výcvik v tomto smyslu, poněvadž pozornost střeljícího je zaměstnána oněmi dvěma věcmi. Kdyby důstojník řídící střelbu seznal, že dálka nebo dálka a časování, které střeljícímu udal, nejsou vhodné, může mu udati jinou dálku a časování.

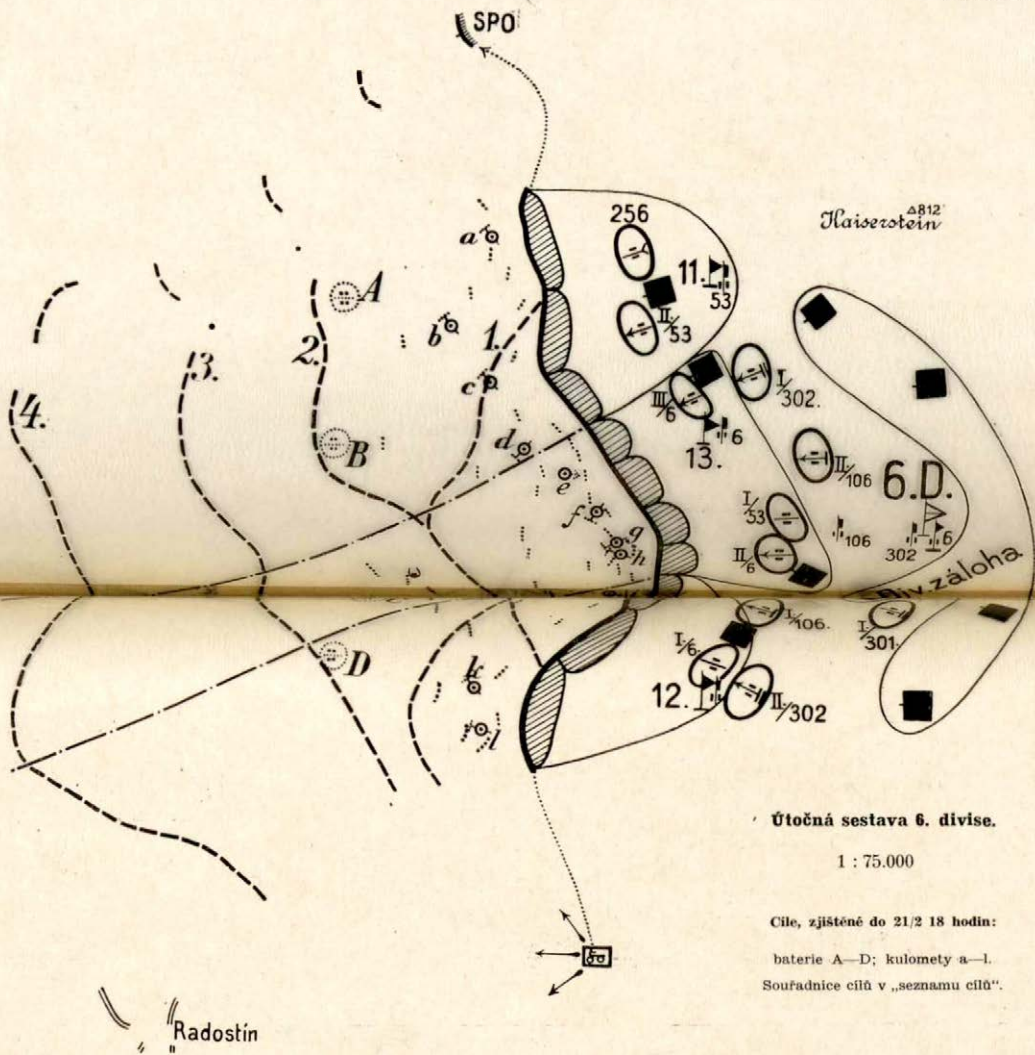
Postup při úlohách, majících za předmět zastřílení směru a manipulaci s palebným vějířem, musí být metodický a je proto nejvýhodnější postupovat takto:

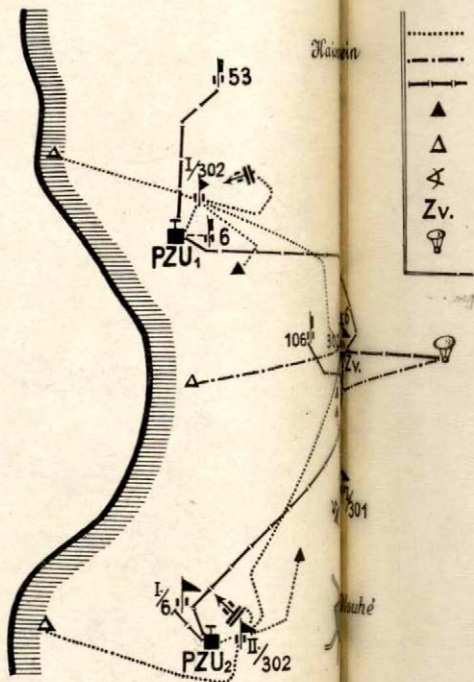
Podle II. způsobu:
 $D = 4035 - 160 = 3875 \text{ m}$
 Chyba = 100 m.
 Výpočet: $D = 4035 - 160 = 3970$
 $\cos 223$

K článku škpt. Ant. Pinkase: Očinná střelba oddílu po zastřelení jedné baterie.

K článku plk. Frant. K r y š t o f a: Skupina těžkého dělostřelectva v útočném boji.

Situace skupiny B 23/2 v 6 hodin.

1 : 75,000.

K článku plk. Frant. Kryštofa: Skupina těžkého dělostřelectva v útočném boji.

Vojenské rozhledy (Dělostřelecké rozhledy), roč. XII. (1931), čís. 3.—4.

Volit s počátku cíle s širokým průčelím 40, 60, 80 nebo 100 dílců, a to tak, aby pravý jejich okraj a místo, odpovídající $\frac{3}{4}$ šířky, byly v terénu vyznačeny nějakým předmětem, hodícím se za zástřelný bod. Dříve než střilející začne velet, trvat na tom, aby oznámil tyto zástřelné body v terénu, odpovídající 1. a 4. dělu. Je výhodné vyhledat si podle možnosti též pro 2. a 3. dělo zástřelné body v cíli a podle těchto bodů pak měřit úchytky výstřelných jednotlivých děl.

Při dalších úlohách možno pak postupovat obvyklým způsobem a měřit úchytky 1. děla od cíle, úchytky ostatních děl pak od 1. děla. Ale i při tom nutno při první řadě hledět dosíci alespoň toho, aby střilející přesně změřil úchytku 4. děla od 1. děla a tak zjistil alespoň šířku vějíře. Potom přivede již snadno 2. a 3. dělo na příslušná místa ve vějíři.

Při zastřelování časování, vyžadují-li pozorovací podmínky, aby bylo použito rámovací střelby, je nutno uplatňovat osvědčené pravidlo a dělat s počátku velké skoky v časování, aby byl utvořen rychle rámeček. I když při tom dostaneme nárazy, máme přece již něco určitého, od čeho můžeme při určování příští změny vycházet. Při časované střelbě je nutno uvědomit si velký význam polohového úhlu a proto jej správně určit. Normální výšky rozprasků se určují podle tabulek střelby; ostatně je musí každý důstojník znát pro svůj materiál z paměti.

Střelba s pomocí cizích orgánů, které nenáleží k střilejícímu dělostřelectvu, jako na př. letce, pozorovací roty, balonu může být úspěšně provedena jenom na základě oboustranné dohody, při níž se stanoví přesný rozvrh zamýšlené střelby a zajistí dobré vzájemné spojení.

Povely musí být dodávány telefonem jasně a zřetelně, zejména smysl a velikost dálky, směru a časování, neboť nezřetelné dodání může mít v zápětí vypálení ran, které mohou být nebezpečné a při nejmenším jsou velice nevýhodné pro zastřelování. Telefonisté musí být v postupování povelů dokonale vycvičení a zvyklí, aby každý přijatý povel opakovali.

Důstojník řídící střelbu nesmí za žádných podmínek připustit nesprávný povel. Proto střilející dříve, než dá povel pro baterii, hlásí jej řídícímu. Ostatně dobře vycvičená baterie bude poslouchat jen na správný povel.

Vznikne-li během střelby podezření, že baterie nebo některá děla v ní nejsou správně obsluhována — nepřesné postavení miřidel, mýka v postřehnutí zajišťovacího bodu a p. — nutno velet „palbu stav! obsluha nastoupit!“ a kontrolovat postavení miřidel u jednotlivých děl. Taková chyba musí být v míru vždy vyšetřena, poněvadž by jinak mohlo dojít k neštěstí.

Aby střelba mohla být dobře provedena, je nutno ji také materiálně co nejlépe připravit. K tomu patří především komisionální prohlídka děl, optických přístrojů a miřidel. Rektifikace miřidel musí být provedena před ostrou střelbou, co možná v palebném postavení i po střelbě za účasti velitele baterie a důstojníka technické zbrojní služby. O správné rektifikaci optických přístrojů a miřidel se přesvědčí osobně velitelé oddílů při jejím provádění.

S rektifikovanými přístroji musí být zacházeno s naprostou opatrností. Během ostré střelby prohlédne zbrojní důstojník děla podle potřeby. Komisionální prohlídky se provádějí podle ustanovení D-VII-3.

Orgán určený k přejímání střeliva se vždy přesvědčí, zda souhlasí počet a vzor odbíraného střeliva. Jednotlivé střely nesmějí se přebalovat a odkuklovat dříve, nežli mají být vystřeleny. Střelivo se smí čistit jen tehdy, je-li toho nutně třeba. Střelivo uložené v truhlicích se zpravidla nečistí. Střela se čistí tím způsobem, že se očistí vlhkým hadrem a pak přetře lehce hadříkem, namočeným v dělovém oleji. Užití jiných olejů nebo vaseliny není dovoleno. Krytky, jako vrchní, tak spodní, nesmějí chybět. Střely nesmějí býti nikdy kladeny na holou zem. Dále musí být jak střely, tak hlavně, nábojky chráněny proti přímým paprskům slunečním i proti vlhkosti tím, že se přikryjí. Zbrojní důstojník roztřídí střelivo podle serií; podle váhy pak při rozdílech, přesahujících 100 g.

Všechn materiál, zbylý z ostré střelby, jako vystřelené dělové náboje se zápalkovými šrouby, neupotřebené částečné náplně, selhané nábojky a p., se pečlivě shromáždí v baterii v příslušných truhlicích na střelivo a odvede. Nábojnice se po skončení střelby vytrou suchým hadrem a zápalkový šroub se uvolní. Čistit vystřelené nábojnice pískem, smirkovým papírem anebo nějakou žiravinou je zakázáno.

Dozorčí důstojník v baterii mimo hlášení závad podle Cvičebního řádu hlásí po ukončení střelby veliteli baterie a důstojníku řídícímu střelbu též počet zbylého materiálu — střel a nábojnic — závady a nedostatky materiálu, miřidel, přístrojů, zamíření, střeliva a p., a to podrobně.

Velitelé baterií a důstojníci řídící střelbu použijí těchto hlášení a vlastních poznatků, učiněných při řešení různých úloh ve střelbě, jak k úhrnnému hlášení pro sestavení zpráv a hlášení o ostré střelbě, tak pro rozpravy nebo vyučování aplikace střelby.

Aby se předešla možná neštěstí při střelbě, je nutno dbát toho, aby byla přesně dodržována všechna bezpečnostní opatření. Bezpečnostní opatření stanovené služebními předpisy platí pro všechno bez výjimky a nesmějí být po té stránce trpěny žádné nedbalosti nebo nedopatření. První důstojník nedá výkonného povelu k palbě, dokud se nepřesvědčí, že bezpečnostní podmínky jsou splněny. Důstojník, který řídí střelbu, dohodne se vždy předem s velitelem nábojnice tak, aby úlohy stanovené pro střelbu, volená palebná postavení a pozorovatelné odpovídaly bezpečnostním opatřením, kterých vyžaduje střelnice. Za dozorčí důstojníky u baterií musí být určováni zkušení důstojníci, kteří mají již praxi ve vykonávání této funkce. Dozorčí důstojník musí dokonale znát své povinnosti, uvedené v služebním předpise D-VII-3, § 13 A a ustanovení tamtéž uvedená bez výjimky dodržovat. Když by některý povel, jímž se mění směr palby, přivedl výstřelnu některého děla mimo bezpečnostní směr, zastaví dozorčí důstojník ihned střelbu a hlásí to důstojníku řídícímu střelbu.

To by byl souhrn nejdůležitějších opatření, směřujících k tomu, aby střelba mohla být prováděna s nadějí na úspěšný výsledek. Předpokladem každé střelby je však, že důstojníci znají dokonale střelecká pravidla. Proto musí být u pluků věnována náležitá pozornost aplikacím střelby a musí být upozorňováno na zkušenosti, získané při dřívější ostré střelbě. Při střelbě samé se pak cvičí hlavně pozorování, způsob střelby podle povahy cíle a vhodná volba střeliva. Cvičná střelba má být cvičením mladších důstojníků v tomto směru a proto jim musí býti poskytnuta možnost klidné práce a je nesprávné zneklidňovat je při tom nevhodným zasahováním představeného. Bitevní střelba velitelů baterií má však být ukázkou, jak se má střilet, musí být proto rozhodování a vedení palby rychlé a správné.

Představený pak musí postupovat vždy taktně a provádět kritiku palby věcně. Nesprávným postupem stanou se střilející nervosními, nemohou klidně pracovat a střelba nepřináší takový užitek, jaký by mohla přinést za normálních okolností. Hlavním účelem střelby je získati při ní co nejvíce pro všechny účastníky, musí být proto celé řízení podle toho přizpůsobeno.

Bude-li střelba prováděna tímto způsobem a budou-li se všichni dělostřelci snažit seznámiti podrobně s pravidly střelby, můžeme doufat, že naše dělostřelectvo bude úspěšně pracovati v prospěch naší pěchoty a ji vždy dobře podporovat, čímž splní svůj nejdůležitější úkol.

Z cizích revuí.

Artilleristische Rundschau, ročník VI. (1930/31), sešit 4.

1. Novodobé velení dělostřelectva. (Autor neudán.)

Motorisace dělostřelectva a neodposlouchatelné bezdrátové spojení jsou dva dosud nesplněné (nebo jen částečně) požadavky moderního dělostřelectva. Rychlost jak v pohybu, tak i ve střelbě musí býti cílem každého moderního velitele dělostřelectva, zvláště je-li ho málo. K ochraně pochodu v dnešní době pancéřových aut a letadel nestačí dělostřelectvo s koňským potahem.

Velitel dělostřelectva divise vede své dělostřelecké jednotky takticky — velitel divise musí je postavit vedle sebe. Za pochodu bude jen málo dělostřelectva přiděleno k ochraně pochodu. Za přibližovacího pochodu přidělí a podrídí pravidelně 1 lehký oddíl každé pochodové skupině, 3. oddíl a hrubé (těžké) dělostřelectvo pochoduje s 3. p. plukem divise. Předvoje zjednávají dotyk. Jsou-li nepřátelská vojska slabá, pomůže si vlastní pěchota s přiděleným dělostřelectvem. Uvázne-li někde postup, musí se velitel dělostřelectva divisního rozhodnouti, má-li ostatní dělostřelectvo zasaditi nebo vyčkati vyjasnění situace; to je nejtěžší problém. Vyvíjí-li se boj na všech stranách stejně, je třeba vyjádřiti převahu na jednom místě zasazením dělostřelectva.

Je-li velitelem divisního dělostřelectva velitel pluku, odevzdá velení pluku mladšímu — obě funkce — taktickou i technickou — nemůže zastávati.